

Mgr. Veronika Bahledová, CDR Krivec 171 Hriňová

**Záverečná práca kontinuálneho vzdelávania Artefiletika ako preventívna
sociálno-výchovná činnosť v škole**

Artefiletika v prostredí Centra pre deti a rodinu

Mgr. Veronika Bahledová

október 2018 – február 2019

Artefiletika v prostredí Centra pre deti a rodinu

Artefiletické aktivity sa mi v prostredí CDR(predtým detský domov) dobre osvedčili. Využívam ich v individuálnej aj skupinovej práci s deťmi vo veku od 6 do 16 rokov.

Častokrát je to veľmi dobrý prostriedok na začiatok rozhovoru na danú tému. Niekedy býva problém s reflexiou, najmä u detí s mentálnou retardáciou. Veľakrát si u detí všimam, že aj samotné kreslenie alebo tvorenie má pre nich relaxačný ,respektíve upokojujúci význam.

Aktivity, ktoré som si vybrala slúžia na sebvýjadrenie, spoznávanie a spoluprácu.

Aktivita č.1 Môj vešiak

Cieľ: sebvýjadrenie, vzájomné poznávanie

Veková kategória: 5+

Pomôcky: kartičky z výkresu formátu A5, obrázky z časopisov, nožnice, lepidlo, malý vešiak(alebo jeho maketa z kartónu), niť, lepiaca páska

Forma: individuálna, skupinová

Inštrukcia: Pripravíte si svoju zbierku vecí, ktoré máte radi (ktoré sa vám páčia, chceli by ste ich) a zavesíte si ich na svoj vešiak. Budeme tomu hovoriť môj vešiak.

Z obrázkov, ktoré sú tu na výber si vyberte tie, ktoré sa vám budú hodiť. Môžete si ich vystrihnúť, použiť z nich len časť a potom si obrázok nalepíte na pripravenú kartičku. Každý má 5 kartičiek. Témy jednotlivých kartičiek sú jedlo, miesto(krajina, prostredie), zvieratá, vec a ľudia(situácia), ktoré ma zaujali.

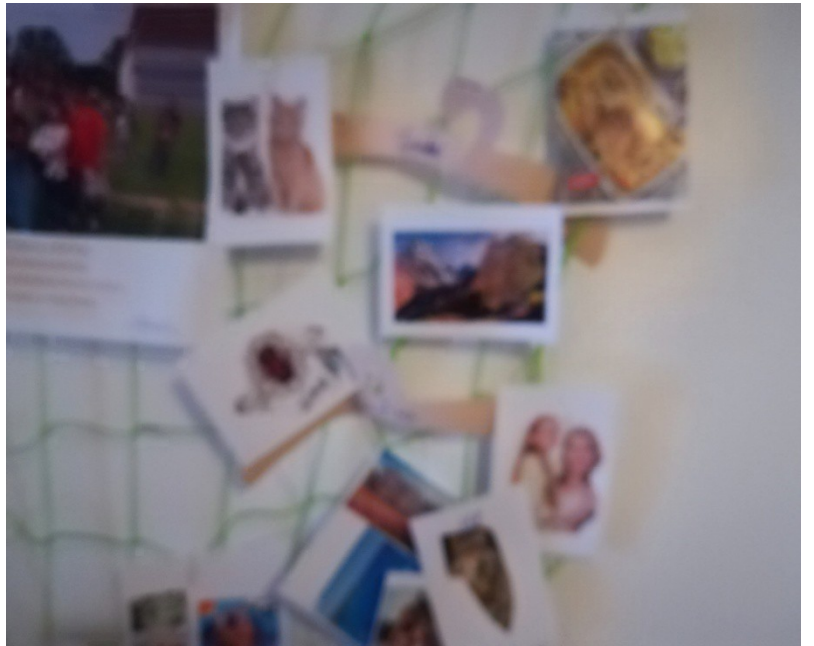
Potom si kartičky zavesíte na vešiak. Použijeme na to nite v rôznej dĺžke a lepiacu pásku.

Necháme deťom dosť času na tvorenie. Nasleduje prezentácia jednotlivých vešiakov.

Reflexia: Prečo si si vybral daný obrázok? Čím je pre teba zaujímavý, dôležitý... V skupinovej reflexii sa môžeme pýtať, čo majú ktoré deti spoločné, čo ich prekvapilo alebo zaujalo na druhých vešiakoch.

Metodická poznámka: osvedčilo sa mi obrázky rozdeliť a dať deťom po jednotlivých kategóriách , pretože pokiaľ vyberali z hĺby rôznych obrázkov, boli rýchlo zahľtení a prestalo ich baviť hrabať s medzi obrázkami a potom vyberali prvé čo im prišlo do ruky.

Deti veľakrát odpovedajú lebo sa mi to páči. Snažím sa ich pýtať alebo podnecovať aby aspoň skúsili vyjadriť prečo. Niekedy to býva zložité, niekedy si na to po čase zvyknú a už pri inštrukcii mi povedia a budeš chcieť vedieť prečo, že?

Aktivita č.2. Panák

Cieľ: sebavyjadrenie, spolupráca

Veková kategória: 6 +

Pomôcky: baliaci papier, farbičky, nožnice, lepiaca páska

Forma: skupinová

Inštrukcia: Dnes si urobíte spoločného panáka v životnej veľkosti. Každý z vás si vyberie jednu časť tela, ktorú nakreslí(môže si ju obkresliť), vyfarbí a potom zo všetkých častí spravíme jednu postavu(ak je v skupine viacej detí, môžu robiť aj dvoch panákov).

V prípade, že sa deti nevedia dohodnúť na tom, kto akú časť tela bude kresliť, môžu o časti tela losovať.

Podľa veku a zručnosti detí im môžeme pomôcť obkresliť ich časti tela, poprípade pomôcť so strihaním.

Nasleduje skompletizovanie panáka, zlepenie pomocou lepiacej pásky alebo zošívачky. Necháme deťom priestor na to, aby ho mohli ešte dotvoriť.

Reflexia: Akú časť tela si si vybral a prečo(akú časť tela si si vylosoval a čím je dôležitá)? Čo sa ti podarilo, ako si s tým spokojný? S čím si mal najviac práce? Čo by urobila tvoja časť tela, keby teraz ožila?

V skupinovej reflexii sa môžeme pýtať ako sa im pracovalo pri skladaní panáka, či sú spokojní s výsledkom- či si vedeli predstaviť, že sa to bude dať spraviť. Čo by im povedal, keby prišiel prvýkrát do ich skupiny? Je to dobrá príležitosť na rozhovor o tom aké to bolo, keď oni prišli prvý krát do domova. Ako sa cítili. Ako sa cítia ostatní, keď príde medzi nich nový človek.

Môžeme deti vyzvať aby mu vymysleli spoločné meno. Môžu si ho nalepiť na stenu a písať mu odkazy, otázky. Na tie môže niekto z dospelých odpovedať.

Deti táto aktivita zaujala, najväčší problém sa vyskytol pri delení postáv, keď chceli viacerí mať tú istú časť tela alebo len preto, že chceli popriečiť druhému. Preto je lepšie losovať jednotlivé časti. Každý z účastníkov tejto aktivity kreslil tú časť tela ako seba, preto sú tam roztrhané nohavice ako nosí jedna z detí, tvár sa podobá na dievča, ktoré ju kreslilo.

Deti potrebovali pomôcť so strihaním, vyfarbovali o dušu(ako často ,tak aj teraz sa ukázalo, že voskovka je pri väčších plochách lepšia, z použitia fixky boli rýchlo unavení). Pri reflexii boli odpovede väčšinou ..lebo sa mi páči. Dobré sa mi robilo. Už sa mi nechcelo vyfarbovať. Nevie..(ide o deti s ĽMR). Tešili sa z toho, že v skutočnosti vytvorili veľkého panáka, lebo

tomu neverili. Otázky spojené s príchodom detí do domova, ma bohužiaľ napadli až keď som dávala túto prácu na papier, ale plánujem sa k tomu vrátiť.

Reflexia k aktivite vešiak- deti pôsobili zaujato, tešili sa z individuálnej pozornosti, ako prvú kategóriu si väčšinou vyberali zvieratá. Splnil sa mi aj predpoklad, že obrázky , ktoré si vyberali v rámci témy čo ma zaujalo, boli také, ktoré súviseli s ich zážitkami alebo nesplnenými želaniami (bezdomovec, fotky žien s dlhými vlasmi spolu s deťmi..), následná ich interpretácia bola- majú pekné dlhé vlasy, zaujalo ma to, aj ja taký budem... Vďačná bola aj téma s jedlom, väčšinou bol záujem o obrázky so sladkým, nabadúce ich bude treba viacej.

Keďže sú už zvyknuté na spôsob práce, nebol problém ani s prezentáciou pred ostatnými, ani ich nebolo treba veľmi ponúkať. Tešili sa z toho, že si vešiaky mohli nechať, teta im ich zavesila na chodbu.

Nepoužili sme skutočné vešiaky, ale maketu z tvrdého papiera, ale nedržalo to dobre po zavesení , takže je lepšie použiť buď kartón alebo skutočný vešiak.

